

MÄÄRUS

EELNÕU
04.05.2025

xx.xx.2025 nr

Perioodi 2021–2027 kalasadamate investeeringutoetus

Määrus kehtestatakse kalandusturu korraldamise seaduse § 42 lõike 1 ja § 52 lõike 3 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse „Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi rakenduskava 2021–2027“ meetme „Perioodi 2021–2027 kalasadamate investeeringutoetus“ raames toetuse (edaspidi *toetus*) andmise, kasutamise ja maksmise tingimused ning kord.

2. peatükk Toetuse saamiseks esitatavad nõuded ning toetuse määr ja suurus

§ 2. Toetuse andmise eesmärk ja toetatav tegevus

(1) Toetuse andmise eesmärk on:

- 1) suurendada kalasadamate vastupidavust kliimamuutustele, soodustada mereprügi kogumist, suurendada keskkonnasäästlike tehnoloogiate ja ressursitõhusamate seadmete kasutuselevõttu ning parandada töötingimusi ja -ohutust kalasadamates;
- 2) parandada ligipääsu kalasadamatele veeteedelt;
- 3) tagada kalapüügitegevuse seire, tõhusam järelevalve ja kalapüügiga seotud elektrooniliste andmete edastamine kalasadamates.

(2) Toetust antakse järgmiste tegevuste elluviimiseks:

- 1) investeeringud kalasadamate taristu arendamisse ja seadmete uuendamisse, mis panustavad lõike 1 punktis 1 nimetatud eesmärgi saavutamisse;
- 2) investeeringud taristusse, mis parandavad ligipääsu kalasadamatele veeteedelt ja panustavad lõikes 1 punktis 2 nimetatud eesmärgi saavutamisse;
- 3) investeeringud, mis tagavad püügiaruannete ja saagi kaalumise täpsuse ning vajaliku kontrolli nende üle nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ)

nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1–50), artikli 60a tähenduses ja mis panustavad lõike 1 punktis 3 nimetatud eesmärgi saavutamisse.

(3) Kui määruse alusel antav toetus kvalifitseerub riigiabiks, ei tohi toetatava tegevusega alustada, sealhulgas sellega seotud siduvaid kohustusi ei tohi võtta, ning toetatava tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid ei tohi olla väljastatud varem kui taotluse esitamise päevale järgneval päeval, välja arvatud § 4 lõikes 2 sätestatud ettevalmistava töö korral.

§ 3. Toetuse vorm ning maksimaalne suurus ja määr

(1) Toetust antakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706), artikli 53 lõike 1 punktis a sätestatud vormis, milleks on tegelikult tekkinud abikõlblike kulude hüvitamine.

(2) Paragrahvi 4 lõike 6 punktis 1 nimetatud päikeseenergia kasutuselevõtmisega seotud kulu hüvitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 53 lõike 1 punktis b sätestatud ühikuhinna alusel, mis on kindlaks määratud sama artikli lõike 3 punkti a alapunktis ii sätestatud viisil.

(3) Paragrahvi 2 lõike 2 punktis 1 sätestatud tegevuse elluviimise korral on toetuse maksimaalne määr:

- 1) 50 protsenti toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest, kui toetuse taotleja on § 6 lõikes 1 nimetatud ettevõtja;
- 2) 60 protsenti toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest, kui toetuse taotleja on § 6 lõikes 1 nimetatud mittetulundusühing.

(4) Paragrahvi 2 lõike 2 punktis 2 sätestatud tegevuse elluviimise korral on toetuse maksimaalne määr 100 protsenti toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest. Omafinantseeringu minimaalne määr puudub.

(5) Paragrahvi 2 lõike 2 punktis 3 sätestatud tegevuse elluviimise korral on toetuse maksimaalne määr 85 protsenti toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest.

(6) Paragrahvi 4 lõike 6 punktis 1 nimetatud päikeseenergia kasutuselevõtmisega seotud tegevuse elluviimise korral on toetuse määr 50 protsenti toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest. Toetuse määraga võrdne ühikuhind ühe kilovati kohta on järgmine:

- 1) tootmisseade, mille tootmisvõimsus on alla 16 kilovati – 560 eurot;
- 2) tootmisseade, mille tootmisvõimsus on vähemalt 16 kilovatti, kuid alla 50 kilovati – 516 eurot;
- 3) tootmisseade, mille tootmisvõimsus on vähemalt 50 kilovatti, kuid alla 200 kilovati – 497 eurot;
- 4) tootmisseade, mille tootmisvõimsus on vähemalt 200 kilovatti – 475 eurot.

(7) Kui määruse alusel antav toetus kvalifitseerub vähese tähtsusega abiks, kohaldatakse komisjoni määrust (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023), või komisjoni määrust (EL) 2023/2832 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108

kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2832, 15.12.2023).

(8) Kui määruse alusel antav toetus kvalifitseerub komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), alusel antavaks grupierandiga hõlmatud riigiabiks, kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud.

(9) Toetuse saaja võib programmi perioodi jooksul saada toetust § 2 lõike 2 punktis 2 sätestatud tegevuste elluviimiseks kokku kuni 2 000 000 eurot.

§ 4. Abikõlblikud kulud

(1) Abikõlblikud on sellised § 2 lõikes 2 sätestatud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis tehakse mõistlikult, sihtotstarbeliselt, majanduslikult soodsaimal viisil ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikliga 63 ning mis on vajalikud toetuse eesmärgi saavutamiseks, ja regionaalministri 19. juuli 2023. a määruses nr 45 „Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi rakenduskava 2021–2027 toetuse objekti tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise tingimused ja kord“ sätestatud toetuse objekti tähistamise ja Euroopa Liidu osalusele viitamise kulu.

(2) Toetatava tegevuse osaks võivad olla järgmised § 2 lõike 2 punktides 1 ja 2 sätestatud tegevuste elluviimiseks vajalikud ettevalmistavad tööd:

- 1) tegevuse elluviimisega kaasnev tellitud projekteerimistöö, projekteerimiseks vajalik ehitusgeoloogiline ja -geodeetiline uurimistöö, hüdrogeoloogiline, hüdrograafiline ja hüdroloogiline uuring ning detailplaneering;
- 2) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses sätestatud juhtudel keskkonnamõju hindamine;
- 3) energiaauditi tegemine.

(3) Lõikes 2 sätestatud ettevalmistavad tööd peavad olema lõpetatud ja nende eest peab olema tasutud enne taotluse esitamist ning lõike 2 punktis 3 sätestatud energiaaudit ei tohi taotlemise esitamise hetkel olla vanem kui kaks aastat.

(4) Taastuva energiaallika kasutuselevõtmisega seotud kulud on abikõlblikud üksnes toetuse taotleja omatarbimise ulatuses. Taotleja omatarbimise arvestuse aluseks on:

- 1) energiamajanduse korralduse seaduse § 2 punktis 4 nimetatud energiaauditis märgitud energiatarbimine;
- 2) elektrienergia tarbimise korral taotleja tarbimiskoha toetuse taotlemisele eelnenud kalendriaasta elektrienergia tarbimine;
- 3) tarbimise aluseks projekteeritud tarbimisvõimsus, kui taotleja tarbimiskohas elektrienergiat ei tarbita või on elektrienergiat tarbitud alla 12 kalendrikuu.

(5) Päikeseenergia allikast elektrienergiat tootva seadme kasutuselevõtu korral jagatakse taotleja tarbimiskohas kuluva energia kogus ühe tuhandega.

(6) Abikõlblikud on järgmised taastuvast energiaallikast energia tootmiseks kasutatava seadme kasutuselevõtmisega seotud kulud:

- 1) energiatootmiseseadme projekteerimise, soetamise ja paigaldamise kulu;
- 2) energiasalvestussüsteemi projekteerimise, soetamise ja paigaldamise kulu ning energiatootmiseseadme võrguga liitumise tasu.

(7) Kui toetatav tegevus on seotud taastuva energiaallika kasutuselevõttuga, tuleb taotlejal esitada Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) energiaaudit, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- 1) taotlejal on olemas § 4 lõike 4 punktis 2 nimetatud andmed;
- 2) taotlejal on olemas ehitusprojekt, milles on märgitud rajatava ehitise energiatarbimise andmed, või
- 3) toetuse abil soetatava, ehitatava või renoveeritava objekti energiatarbimine on eristatav sellise muu objekti energiatarbimisest, mis saab energiat sama liitumispunkti kaudu.

(8) Lõikes 7 sätestatud energiaauditi teeb asjakohase pädevusega füüsiline isik, kellel on nõukogu 22. mai 2017. aasta soovitusel, milles käsitletakse elukestva õppe Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas (ELT C 189, 15.06.2017, lk 15–28), II lisas sätestatud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kaheksanda taseme kutsetunnistus energiatõhususe valdkonnas.

(9) Energiaauditi tulemusel koostatakse energiaauditi aruanne, mis sisaldab järgmist:

- 1) detailne ülevaade ettevõtte osa tehnilisest seisukorrast ning energiakadudest, sealhulgas energiaauditi raames tehtud fotod ja graafikud ning mõõdetud andmed;
- 2) ettevõtte iseloomustus, sealhulgas andmed ettevõtte struktuuri ja majanduslike näitajate kohta;
- 3) meetmed energia kokkuhoiduks ja vajaduse korral sisekliima parandamiseks vesiviljelustoodete tootmiseks kasutatavate ettevõtte osade kaupa;
- 4) meetme rakendamise kaasnep energiaseeriat energiaseeriatu projekti eluea jooksul, sealhulgas meetme tasuvusaeg;
- 5) energiaseeriatu projekti maksumuse arvutuskäik;
- 6) ülevaade meetmetega kaasnevatest riskidest ja ohtudest, mis võivad mõjutada energia kokkuhoidu;
- 7) ettepanekud meetmete elluviimise järjekorra kohta;
- 8) ülevaade energiaseeriatu projekti innovaatilisusest teadus- ja arendustegevuse korraldamise seaduse § 2 punktis 5 nimetatud toote- ja protsessiinnovatsiooni tähenduses ettevõtte tasandil;
- 9) energiaauditi meeskonna ja energiaauditi tegemise kaasatud isikute valiku põhjendus koos nende rollide ja tegevuse kirjeldusega ning nende kutsetunnistuste numbrid;
- 10) elektrienergia tarbimise korral taotleja tarbimiskoha viimase 12 kalendrikuu elektrienergia tarbimine.

(10) Paragrahvi 2 lõike 2 punktis 3 sätestatud tegevuse elluviimise korral on abikõlblikud järgmised kulud:

- 1) komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/1474, millega kehtestatakse eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 14 lõike 4 punkti a kohaldamiseks seoses erandiga lubatud kõikumist väikeste pelaagiliste liikide püügil, suuremahulisel püügil ja troopikatuuni seinloodapüügil saadud saagi hindamisel, mis loositakse ja laaditakse ümber sortimata (ELT L, 2024/1474, 27.05.2024), artiklis 2 sätestatud kulud;
- 2) nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 60a alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud kulud.

§ 5. Mitteabikõlblikud kulud

Paragrahvi 2 lõike 2 punktides 1–3 sätestatud tegevuste elluviimise korral on mitteabikõlblikud järgmised kulud:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1139, millega luuakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond ja muudetakse määrust (EL) 2017/1004 (ELT L 247, 13.07.2021, lk 1–49), artikli 13 punktides g ja i nimetatud kulud;
- 2) kulu, mis on tehtud enne PRIA-le taotluse esitamise päeva, välja arvatud ettevalmistava töö kulu;
- 3) ettevalmistava töö kulu, mis on tehtud enne 1. jaanuari 2024 või millega ei kaasne investeeringut sama tegevuse raames;
- 4) külmhoone ehitamise ja rekonstrueerimise kulu;
- 5) maa ostmise kulu;
- 6) telekommunikatsioonivõrgu, ühisveevärgi, kanalisatsiooni, elektri-, gaasi- ja soojusvõrguga liitumise tasu, välja arvatud juhul, kui need on otseselt seotud toetatava tegevuse elluviimisega;
- 7) amortisatsioonikulud ja mitterahalised sissemaksed;
- 8) kasutatud asja ostmise kulu;
- 9) liisingu kulu;
- 10) mootorsõiduki, välja arvatud üksnes sadama territooriumil kasutatava mootorsõiduki ostmise kulu;
- 11) sularahamakse, lepingu sõlmimisega või kindlustamisega seotud kulu, intress, tagatismakse ja finantsteenuse kulu;
- 12) riigilõiv, tollimaks, trahv, finantskaristus ning vaide- ja kohtumenetluse korral menetluskulu;
- 13) erisoodustuse tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses tasutav maks;
- 14) see osa sellise taastuvast energiaallikast energia tootmiseks kasutatava seadme projekteerimise, ostmise ja paigaldamise kulust, mille puhul tootmiseseadme tootmisvõimsus ületab toetuse taotleja tarbimiskoha omatarbimise;
- 15) vesiviljelusega ja kala töötlemisega seotud investeeringu kulu;
- 16) süvendamisega seotud kulu, kui sellega ei kaasne investeeringut taristusse;
- 17) toetatava tegevuse elluviimise seisukohast põhjendamatut kulu.

§ 6. Nõuded toetuse taotlejale

(1) Paragrahvi 2 lõike 2 punktis 1 või 3 sätestatud tegevuse elluviimiseks võib toetust taotleda äriregistris registreeritud ettevõtja või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud mittetulundusühing, kelle liikmetest vähemalt 50 protsenti on kalandusturu korraldamise seaduse § 13 lõike 3 punktis 1 nimetatud tulundusühistud.

(2) Paragrahvi 2 lõike 2 punktis 2 sätestatud tegevuse elluviimiseks võib toetust taotleda:

- 1) kohaliku omavalitsuse üksus;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksuse asutatud mittetulundusühing või sihtasutus;
- 3) valitsusasutus, kelle tegevusvaldkond on inimeste ning vee-, õhu- ja maismaasõidukite liikuvuse kavandamine ning ohutu ja keskkonda säästva taristu tagamine.

(3) Toetust saab taotleda § 2 lõike 2 punktides 1 ja 3 sätestatud tegevuste elluviimiseks järgmistes kalasadamates: Dirhami sadam (sadamakood EEDIR), Miiduranna sadam (sadamakood EEMDR), Virtsu sadam (sadamakood EEVIR), Veere sadam (sadamakood EEVEE), Mõntu sadam (sadamakood EEMNT), Lehtma sadam (sadamakood EELHT), Roomassaare sadam (sadamakood EERMS), Meeruse sadam (sadamakood EEMRS), Saaremaa sadam (sadamakood EESMA), Paldiski Lõunasadam (sadamakood EEPLS), Westmeri sadam (sadamakood EEWST) ja Suursadam (sadamakood EESUS).

(4) Lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikud (edaspidi koos *taotleja*) vastavad järgmistele nõuetele:

- 1) taotleja on riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi maksnud või toetuse tagasimaksmise

ajutamise korral tasunud tagasimaksed ettenähtud summas;

2) taotleja ei ole saanud taotluses sisalduva sama kulu kohta toetust muudest riigieelarvelistest või Euroopa Liidu või välisabi vahenditest ega muud tagastamatut riigiabi;

3) taotleja suhtes ei toimu likvideerimismenetlust ega ole nimetatud pankrotiseaduse kohaselt ajutist haldurit või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti või algatatud sundlõpetamist ja tal ei ole kehtivat äriregistrist kustutamise hoiatust;

4) riigiabi või vähese tähtsusega abi taotlemise korral ei ole taotleja raskustes ettevõtja;

5) taotlejal on tegevuse elluviimiseks vajalik suutlikkus;

6) residendist taotleja tegevuskoht või mitteresidendist taotleja püsiv tegevuskoht maksukorralduse seaduse tähenduses on või hakkab pärast tegevuse elluviimist olema Eestis;

7) taotleja ja tema üle valitsevat mõju omav isik, kes tegeleb kalapüügiga merel või siseveekogul või kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise, turustamise või hulgi- ja jaemüügiga, ei ole toime pannud karistusseadustiku §-s 209, 209¹, 210, 389¹, 391 või 393 sätestatud süütegu, mis on seotud Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi või Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi toetusega seotud rikkumisega;

8) taotleja ja tema üle valitsevat mõju omav isik, kes tegeleb kalapüügiga merel või siseveekogul või vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise, turustamise või hulgi- ja jaemüügiga, ei ole taotluse esitamise kuule vahetult eelnenud 36 kuu jooksul või Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud tähtaja jooksul toime pannud kalapüügiseaduse § 75 lõikes 2 või 3, §-s 76, 77, 78 või 78¹, § 79 lõikes 2 või 3, §-s 81, 85, 87 või 88 või karistusseadustiku §-s 279, 344, 345 või 361 sätestatud süütegu, mida käsitatakse kalapüüginõude tõsise rikkumisena kalapüügiseaduse § 71 lõike 1 punkti 1 tähenduses;

9) taotleja riikliku maksu võlg, sealhulgas maksuhalduri haldusaktiga kindlaks määratud intress, on väiksem kui 100 eurot või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud;

10) paragrahvi 2 lõike 2 punktides 1 ja 3 sätestatud tegevuste elluviimise korral peab taotleja olema sadama pidaja või sadamaoperaator sadamaseaduse tähenduses selles kalasadamas, mille arendamiseks toetust taotletakse;

11) ehitise ehitamise korral on ehitis ja sellealune maa taotleja omandis või on ehitisealusele maale taotleja kasuks seatud hoonestusõigus vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest;

12) vajaduse korral on taotlejal veeseaduse §-s 187 sätestatud veeluba või §-s 196 sätestatud veekeskkonnariskiga tegevuse registreering;

13) kui soetatav seade või vahend paigaldatakse ehitisse, kinnisasjale või mootorsõidukisse või seda kasutatakse ehitises, kinnisasjal või mootorsõidukis, peab see ehitis, kinnisasi või mootorsõiduk olema taotleja otseses valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest.

§ 7. Ostumenetlus

(1) Taotleja peab toetatava tegevuse raames tellitava töö või teenuse või ostetava vara mõistliku maksumuse väljaselgitamiseks korraldama ostumenetluse, välja arvatud § 4 lõike 6 punktis 1 nimetatud päikeseenergia allikast elektrienergia tootmiseks kasutatava tootmisseadme projekteerimise, soetamise ja paigaldamise korral.

(2) Kui toetatava tegevuse raames kavandatava töö või teenuse või ostetava vara käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, küsitakse üksteisest sõltumatute pakkujate käest vähemalt kolm võrreldavat hinnapakkumust.

(3) Taotleja võib küsida alla kolme hinnapakkumuse, kui kolme hinnapakkumuse küsimine ei ole objektiivselt võimalik, eelkõige kui turul puudub asjaomase töö, teenuse või vara pakkujate paljus.

(4) Hinnapakumuse peab sisaldama taotleja nime, hinnapakkuja nime ja kontaktandmeid, hinnapakumuse väljastamise kuupäeva ning töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust.

(5) Ehitustööde puhul sisaldab hinnapakumuse lisaks lõikes 4 nimetatud andmetele ehitise kohta järgmiseid andmeid:

- 1) ehitise nimetus;
- 2) ehitise ehitisregistri kood;
- 3) selle katastriüksuse katastritunnus, millel ehitise paikneb või millele kavandatakse ehitise ehitada;
- 4) ehitise üldkulud ja vastava kululiigi olemasolu korral ehitise või välisraajatise kulu, aluse- ja vundamendikulu, kandetarindite kulu, fassaadielementide kulu, katusekulu, ruumitarindite kulu, pinnakatte kulu, tehnosüsteemi kulu, ehitusplatsi korralduskulu ja ehitusplatsi üldkulu;
- 5) hinnapakkuja majandustegevuse registreerimise number.

(6) Taotleja ei või küsida hinnapakumust endaga seotud isiku käest tulumaksuseaduse § 8 tähenduses.

(7) Taotleja ei või lõikes 2 sätestatud nõude eiramiseks jaotada osadeks toetatava tegevuse raames tellitavat tööd või teenust või ostetavat vara, mis on funktsionaalselt koos toimiv või vajalik sama eesmärgi saavutamiseks. Taotleja võib jaotada toetatava tegevuse raames tellitava töö või teenuse või ostetava vara osadeks, kui see on objektiivsetel põhjustel õigustatud.

(8) Ostumenetluse alustamisel enne taotluse esitamist peab arvestama § 2 lõikes 3 sätestatut.

(9) Väljavalitud hinnapakumuse ei või olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase töö, teenuse või vara eest tasutava hinnaga. Taotleja ei pea valima odavaimat hinnapakumust, kui see on objektiivselt põhjendatud.

§ 8. Ostumenetlus riigihangete registris

(1) Kui toetatava tegevuse raames tellitava töö või teenuse või ostetava vara eeldatav käibemaksuta maksumus on 60 000 eurot või sellest suurem, peab taotleja korraldama ostumenetluse riigihangete registris, välja arvatud § 4 lõike 6 punktis 1 nimetatud päikeseenergia allikast elektrienergia tootmiseks kasutatava tootmisseadme projekteerimise, soetamise ja paigaldamise korral.

(2) Kui taotleja korraldab ostumenetluse pärast taotluse esitamist, koostab ta toetatava tegevuse eeldatava maksumuse väljaselgitamiseks prognoosi. Prognoosis esitatakse andmed toetatava tegevuse kogumaksumuse ja abikõlblike kulude kohta, mis peavad olema põhjendatud ja üksikasjalikult kirjeldatud, tuginema tegelikele asjaoludele ning olema vajaduse korral tõendatavad.

(3) Ehitustööde maksumuse prognoos peab sisaldama vähemalt järgmiseid andmeid:

- 1) üldandmed ehituse kohta;
- 2) andmed ehitise põhikonstruktsiooni materjalide kohta;
- 3) ehitise üldkulud ja vastava kululiigi olemasolu korral ehitise või välisraajatise kulu, aluse- ja vundamendikulu, kandetarindite kulu, fassaadielementide kulu, katusekulu, ruumitarindite kulu, pinnakatte kulu, tehnosüsteemi kulu, ehitusplatsi korralduskulu ja ehitusplatsi üldkulu.

(4) Ostumenetluse korraldamine riigihangete registris peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) ostumenetluse väljakuulutamisel avaldatakse riigihangete registris ostuteade, millest nähtub ostetava teenuse, töö või vara kirjeldus, tehnilised andmed, majanduslikult soodsaima hinnapakkumuse väljaselgitamiseks hinnapakkumuste hindamise kriteeriumid ja hinnapakkumuste esitamise tähtpäev;
- 2) hinnapakkumuste esitamise tähtaeg on vähemalt 15 kalendripäeva;
- 3) teade ostumenetluse kohta on avalik;
- 4) ostumenetlusega seotud teabevahetus ostumenetluse korraldaja ja pakkuja vahel, sealhulgas ostuteatele ja sellega seotud dokumentidele juurdepääsu võimaldamine ning hinnapakkumuste ja selgituste esitamine, toimub riigihangete registris;
- 5) hinnapakkumused võetakse vastu ja avatakse riigihangete registris;
- 6) punktis 1 sätestatud tingimusi ei tohi muuta pärast hinnapakkumuste esitamise tähtaega ja parima hinnapakkumuse valimisel ei tohi neist kõrvale kalduda;
- 7) PRIA esindajale lisatakse Vabariigi Valitsuse 31. augusti 2017. a määruse nr 137 „Riigihangete registri põhimäärus“ § 21 lõike 1 punkti 19 kohane vaatleja roll.

(5) Hinnapakkumus peab sisaldama taotleja nime, hinnapakkuja nime ja kontaktandmeid, hinnapakkumuse väljastamise kuupäeva ning töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust.

(6) Ehitustööde puhul sisaldab hinnapakkumus lisaks lõikes 5 nimetatud andmetele ehitise kohta järgmiseid andmeid:

- 1) ehitise nimetus;
- 2) ehitise registri kood;
- 3) selle katastriüksuse katastritunnus, millel ehitis paikneb või millele kavandatakse ehitise ehitada;
- 4) ehitise üldkulud ja vastava kululiigi olemasolu korral ehitise või välisrajatise kulu, aluse- ja vundamendikulu, kandetarindite kulu, fassaadielementide kulu, katusekulu, ruumitarindite kulu, pinnakatte kulu, tehnosüsteemi kulu, ehitusplatsi korralduskulu ja ehitusplatsi üldkulu;
- 5) hinnapakkuja majandustegevuse registreerimise number.

(7) Taotleja võib loobuda ostumenetluse korraldamisest riigihangete registris, kui see on objektiivselt põhjendatud, eelkõige kui turul puudub asjaomase töö, teenuse või vara pakkujate paljus.

(8) Taotleja ei või lõikes 1 sätestatud nõude eiramiseks jaotada osadeks toetatava tegevuse raames tellitavat tööd või teenust või ostetavat vara, mis on funktsionaalselt koos toimiv või vajalik sama eesmärgi saavutamiseks. Taotleja võib jaotada toetatava tegevuse raames tellitava töö või teenuse või ostetava vara osadeks, kui see on objektiivsetel põhjustel õigustatud.

(9) Ostumenetluse alustamisel enne taotluse esitamist peab arvestama § 2 lõikes 3 sätestatud.

(10) Lõigetes 1–9 sätestatud ei kohaldata, kui taotleja on hankija riigihangete seaduse § 5 tähenduses, kes peab hanke korraldamisel järgima riigihangete seadust. Kui taotleja korraldab riigihanke pärast taotluse esitamist, teeb ta enne taotluse esitamist turu-uuringu riigihangete seaduse kohaselt.

3. peatükk

Toetuse taotlemine

§ 9. Taotluse esitamine ja nõuded taotlusele

(1) Taotluste vastuvõtu alustamisest teatab PRIA ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded

ja oma veebilehel arvestusega, et teate avaldamise ja taotluse esitamise tähtaja alguse vahele jääks vähemalt 14 kalendripäeva.

(2) Toetuse saamiseks esitab taotleja selleks ettenähtud tähtjal PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu avalduse ning selles esitatud andmeid ja nõuetele vastavust tõendavad dokumendid (edaspidi koos *taotlus*).

(3) Paragrahvi 2 lõike 2 punktides 1 ja 3 sätestatud tegevuste puhul võib ühe taotlusega taotleda toetust ühe kalasadama arendamiseks või seadmetega varustamiseks.

(4) PRIA peatab § 2 lõike 2 punktis 3 sätestatud tegevuse kohta taotluste vastuvõtmise, kui selle tegevuse toetuseks ettenähtud eelarve on ammendunud. Taotluste vastuvõtmise peatamisest ja taasavamisest teatab PRIA ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja oma veebilehel.

(5) Taotleja esitab taotluses järgmised asjakohased andmed ja dokumendid:

- 1) taotleja nimi ja registrikood ning taotleja esindaja nimi ja kontaktandmed;
- 2) teave selle kohta, kas taotleja on mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtja vastavalt komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ, mis käsitleb mikroettevõtete, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust (ELT L 124, 20.05.2003, lk 36–41), või suurettevõtja;
- 3) toetatava tegevuse nimetus, eesmärk, kirjeldus ning elluviimise aeg, sealhulgas algus- ja lõppkuupäev;
- 4) selle kalasadama nimi ja kood, kus toetatav tegevus ellu viiakse või millele ligipääsu veeteedelt parandatakse;
- 5) toetatava tegevuse kogumaksumus ja abikõlblike kulude suurus;
- 6) teave selle kohta, kuidas kavandatakse rahastada toetatava tegevuse omafinantseeringu osa;
- 7) ehitusprojekti ära kiri, vajaduse korral väljavõtte ehitise põhiprojekti joonistest, kus muu hulgas kajastuvad kavandatava ehitise asendiplaan, arhitektuuri, tehnosüsteemide ja välisvõrkude lahendused, ning väljavõtte projekti seletuskirjast koos kooskõlastustega, kui toetatavaks tegevuseks on ehitamine ehitusseadustiku tähenduses ja nimetatud ehitusprojekt on ehitusseadustiku alusel nõutud;
- 8) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §-s 7 nimetatud keskkonnamõju hindamise aruanne, kui toetatava tegevuse elluviimiseks on vajalik keskkonnamõju hindamine;
- 9) paragrahvi 4 lõike 6 punktis 1 sätestatud tegevuse elluviimise korral selle ettevõtte elektri omatarbimist tõendav dokument, kus kavandatakse taastuvat energiaallikat kasutusele võtta;
- 10) vajaduse korral § 4 lõike 6 punktis 1 sätestatud taastuva energiaallika kasutuselevõtmise korral energiaauditi aruanne;
- 11) ära kiri dokumendist, mis tõendab, et sellise seadme või vahendi soetamisel, mis paigaldatakse ehitisse või mida kasutatakse ehitises, on see ehitis taotleja valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest;
- 12) ära kiri dokumendist, mis tõendab, et sellise seadme või vahendi soetamisel, mis paigaldatakse mootorsõidukisse või mida kasutatakse mootorsõidukis, on mootorsõiduk taotleja valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest;
- 13) pakkumiskutsed koos tehnilise kirjeldusega ja saadud hinnapakkumused ning asjakohane põhjendus, kui esitatakse alla kolme hinnapakkumuse;
- 14) ostumenetluse viitenumber, kui taotleja on ostumenetluse riigihangete registris ellu viinud;
- 15) riigihanke viitenumber, kui taotleja on riigihanke juba ellu viinud;
- 16) kinnitus, et taotleja järgib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139 artikli 11 lõikes 1 nimetatud nõudeid ega ole pannud toime sama artikli lõikes 3 nimetatud pettust;

- 17) prognoositavad maksed toetatava tegevuse elluviimise ajal kuue kuu kaupa;
- 18) Euroopa Liidu tulemusnäitaja ja riigisisene seirenäitaja.

(6) Euroopa Liidu tulemusnäitaja ja riigisisene seirenäitaja on:

- 1) paragrahvi 2 lõike 2 punktides 1 ja 2 sätestatud tegevuste elluviimisel kasu saavate isikute arv;
- 2) kasutusele võetud taastuvast energiaallikast tootmiseks kasutatava seadme tootmisvõimsus.

4. peatükk **Taotluse menetlemine**

§ 10. Taotluse hindamise tingimused ja kord

(1) PRIA hindab nõuetekohaseid taotlusi § 2 lõike 2 punktides 1 ja 2 sätestatud tegevuste kaupa järgmiste hindamiskriteeriumite alusel:

- 1) kas tegevus suurendab kalasadamate vastupidavust kliimamuutustele;
- 2) kas tegevusega edendatakse uute keskkonnasäästlike ja ressursitõhusate tehnoloogiate kasutuselevõttu;
- 3) kas tegevus aitab kaasa mereprügi kogumisele;
- 4) kas tegevus aitab kaasa töötingimuste ja -ohutuse parendamisele sadamas;
- 5) kas taotleja omafinantseering ületab omafinantseeringu minimaalset määra;
- 6) toetatavast tegevusest kasu saavate nende ettevõtjate arv, kellele on antud kutselise kalapüügi luba.

(2) Lõike 1 punktides 1–4 sätestatud iga hindamiskriteeriumi puhul antakse üks hindepunkt hindamiskriteeriumile vastavuse eest ja null hindepunkti hindamiskriteeriumile mittevastavuse eest.

(3) Taotlus vastab hindamiskriteeriumite miimumnõetele, kui see on saanud lõike 1 punktides 1–4 sätestatud hindamiskriteeriumite alusel vähemalt ühe hindepunkti.

(4) Lõike 1 punktis 5 sätestatud hindamiskriteeriumi eest antakse üks hindepunkt iga viie protsendi omafinantseeringu eest, mis ületab omafinantseeringu minimaalset määra. Kui omafinantseering ei ületa minimaalset määra, antakse null hindepunkti.

(5) Lõike 1 punktis 6 sätestatud hindamiskriteeriumi eest antakse hindepunkte järgmiselt:

- 1) üks hindepunkt, kui toetatava tegevusega seotud kalasadamas on taotluse esitamisele eelnenud kalendriaastal lossinud 1–5 ettevõtjat, kellele on antud kutselise kalapüügi luba;
- 2) kaks hindepunkti, kui toetatava tegevusega seotud kalasadamas on taotluse esitamisele eelnenud kalendriaastal lossinud 6–15 ettevõtjat, kellele on antud kutselise kalapüügi luba;
- 3) kolm hindepunkti, kui toetatava tegevusega seotud kalasadamas on taotluse esitamisele eelnenud kalendriaastal lossinud vähemalt 16 ettevõtjat, kellele on antud kutselise kalapüügi luba.

(6) PRIA hindab nõuetekohaseid taotlusi ja koostab taotluste paremusjärjestuse, lugedes paremaks sellise taotluse, mis on saanud hindamiskriteeriumite alusel suurema koondhinde. Võrdsete hindepunktidega taotluste puhul eelistatakse ajaliselt varem esitatud taotlust.

(7) Taotlust ei hinnata, kui taotleja viib ellu § 2 lõike 2 punktis 3 sätestatud tegevust.

§ 11. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) PRIA kontrollib taotluses esitatud andmete õigsust ning taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse vastavust toetuse saamise nõuetele, lähtudes kalandusturu korraldamise seaduse §-st 43 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1139 artikli 11 lõikest 6.

(2) PRIA teeb nõuetekohase taotluse rahuldamise otsuse § 2 lõike 2 punktides 1 ja 2 sätestatud tegevuste puhul kalandusturu korraldamise seaduse § 45 lõike 2 punkti 2 alusel.

(3) PRIA teeb nõuetekohase taotluse rahuldamise otsuse § 2 lõike 2 punktis 3 sätestatud tegevuse puhul kalandusturu korraldamise seaduse § 45 lõike 3 punkti 2 alusel.

(4) PRIA teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse kalandusturu korraldamise seaduse § 45 lõikes 6 sätestatud alusel.

(5) PRIA teeb taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse § 2 lõike 2 punktides 1 ja 2 sätestatud tegevuste puhul 35 tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamise tähtpäevast ning § 2 lõike 2 punktis 3 sätestatud tegevuse puhul 25 tööpäeva jooksul arvates nõuetekohase taotluse esitamisest.

5. peatükk

Nõuded toetuse saajale ning toetuse maksmise tingimused ja kord

§ 12. Toetuse saaja kohustused

(1) Toetuse saaja tagab toetatava tegevuse sihtotstarbelise kestuse, sealhulgas säilitab ja kasutab toetuse abil ostetud või ehitatud vara sihtotstarbeliselt, vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest (edaspidi koos *sihipärase kasutamise periood*).

(2) Toetuse saaja täidab sihipärase kasutamise perioodi lõpuni järgmiseid kohustusi:

1) täidab § 6 lõike 4 punktides 1, 3, 6–8 ja 10 sätestatud taotlejale esitatavaid nõudeid;

2) eristab selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;

3) võimaldab teha auditit, teostada järelevalvet või teha muud toetuse saamisega seotud kontrolli ning osutab selleks igakülgset abi, sealhulgas võimaldab viibida toetuse saaja kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning läbi vaadata dokumente ja vara kohapeal;

4) esitab auditi tegemiseks, järelevalve teostamiseks või muu kontrolli tegemiseks vajalikud andmed ja dokumendid määratud tähtaja jooksul;

5) näitab avalikkusele, et tegemist on Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi toetuse abil elluviidava tegevusega, kasutades selleks ettenähtud sümboleid ja teavitustegevusi kooskõlas regionaalministri 19. juuli 2023. a määrusega nr 45 „Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi rakenduskava 2021–2027 toetuse objekti tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise tingimused ja kord“;

6) teavitab PRIA-t taotluses esitatud või toetatava tegevusega seotud andmete muutumisest või tegevuse elluviimist takistavast asjaolust, sealhulgas vara üleandmisest teisele isikule;

7) paragrahvi 2 lõike 2 punktis 1 või 3 sätestatud tegevuse elluviimise korral avalikustab kalasadama kasutamise tingimused, sealhulgas sadama kasutamise hinnakirja ning sadama pidaja kontaktandmed sadama territooriumile sisenemisel maismaalt ja sadama veebilehel, ning tagab isikutele sadama kasutamise võrdsetel tingimustel.

(3) Lisaks lõikes 2 sätestatule peab toetuse saaja:

1) viima ellu toetatava tegevuse, sealhulgas esitama kõik toetatava tegevusega seotud kuludokumentid ja § 4 lõike 6 punktis 1 nimetatud taastuvast energiaallikast tootmiseks kasutatava seadme projekteerimise, soetamise ja paigaldamise kulude puhul lisaks

tootmiseseadme nõuetekohasust tõendava dokumendi, taotluse rahuldamise otsuses nimetatud tähtpäevaks, ent hiljemalt kahe aasta pärast arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest;

2) tagama PRIA-le riigihangete registris juurdepääsu ostumenetlusele või riigihankele;

3) täitma § 6 lõike 4 punktides 2 ja 9 sätestatud taotlejale esitatavaid nõudeid kuni PRIA poolt viimase toetusosa maksmiseni;

4) tagama, et hiljemalt esimese maksetaotluse esitamise ajaks on ehitusluba või ehitusteatis ehitusregistrist kättesaadav, kui see on nõutud ehitusseadustiku kohaselt;

5) tagama, et hiljemalt viimase maksetaotluse esitamise ajaks on ehitise kasutusluba või kasutusteatis ehitusregistrist kättesaadav, kui see on nõutud ehitusseadustiku kohaselt.

(4) Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi või PRIA nõudmisel esitab toetuse saaja toetuse saamise ja kasutamise kohta lisateabe, mis on vajalik Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud kohustuse täitmiseks.

§ 13. Toetuse maksmise tingimused ja kord

(1) Toetuse maksmiseks esitab toetuse saaja pärast toetatava tegevuse täielikku või osadena elluviimist ja selle eest täielikult või osaliselt tasumist elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu PRIA-le maksetaotluse, mis sisaldab järgmiseid andmeid ja dokumente:

1) toetuse saaja nimi ja registrikood ning selle taotluse viitenumber, mille kohta maksetaotlus esitatakse;

2) toetuse summa, mille maksmist ta taotleb;

3) teave elluviidud toetatava tegevuse maksumuse ja selle osalise või täieliku tasumise kohta;

4) selle isiku väljastatud arve-saateleht või arve, kellelt toetuse saaja tellis teenuse või töö või ostis vara;

5) punktis 4 nimetatud arve-saatelehel või arvel märgitud rahalise kohustuse tasumist tõendav maksekorraldus või väljatrükk või arvelduskonto väljavõte;

6) selle isiku väljastatud ostetud vara üleandmist-vastuvõtmist tõendav dokument, kellelt toetuse saaja vara ostis;

7) ostumenetluse viitenumber, kui toetuse saaja pidi § 8 lõike 1 kohaselt ostumenetluse korraldama riigihangete registris;

8) riigihanke viitenumber või riigihanke korraldamist tõendavad dokumendid, kui need ei ole kättesaadavad riigihangete registris, kui toetuse saaja on riigihankekohustuslane riigihangete seaduse § 5 tähenduses;

9) paragrahvi 4 lõike 6 punktis 1 nimetatud kulu hüvitamise taotlemise korral taastuvast energiaallikast tootmiseks kasutatava seadme nõuetekohasust tõendav dokument.

(2) Toetuse saaja esitab PRIA-le jooksva kalendriaasta 30. novembriks tasutud kulude kohta maksetaotluse koos kulusid tõendavate dokumentidega hiljemalt sama aasta 8. detsembriks ja toetatava tegevuse elluviimisega seotud viimase maksetaotluse koos kulusid tõendavate dokumentidega hiljemalt taotluse rahuldamise otsuses nimetatud tähtpäevaks.

(3) PRIA kontrollib maksetaotluses ja kulusid tõendavates dokumentides esitatud andmete õigsust ning elluviidud toetatava tegevuse vastavust taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustele, Euroopa Liidu asjakohastele õigusaktidele ning kalandusturu korraldamise seadusele ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele.

(4) Toetus makstakse välja üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks juhul, kui toetuse saaja on järginud toetatava tegevuse elluviimisel kõiki nõudeid.

(5) PRIA teeb toetuse maksmisest keeldumise otsuse, kui enne toetuse maksmist tehakse kindlaks kalandusturu korraldamise seaduse § 45 lõikes 6 sätestatud taotluse rahuldamata jätmise alused või kui toetuse saaja ei ole täitnud toetuse saaja kohustusi.

(6) PRIA teeb toetuse maksmise või toetuse maksmisest keeldumise otsuse kalandusturu korraldamise seaduse § 53 lõike 2 alusel 25 tööpäeva jooksul lõikes 1 nimetatud nõuetekohaste dokumentide saamisest arvates.

§ 14. Määruse jõustumine

Määruse § 2 lõike 2 punkt 3 ja § 4 lõike 10 punkt 2 jõustuvad 1. jaanuaril 2026. a.

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Marko Gorban
Kantsler